

Cekos In Ekspert

На основу члана 66. Закона о заштити становништва од заразних болести ("Службени гласник РС", број 15 /16),

Министар здравља доноси

ПРАВИЛНИК О ПРОГРАМУ ОБАВЕЗНЕ И ПРЕПОРУЧЕНЕ ИМУНИЗАЦИЈЕ СТАНОВНИШТВА ПРОТИВ ОДРЕЂЕНИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

(Сл. гласник РС бр. 65/20)

Основни текст на снази од 07/05/2020 , у примени од 07/05/2020

Члан 1.

Овим правилником уређује се Програм обавезне и препоручене имунизације становништва против одређених заразних болести.

Члан 2.

Програм обавезне и препоручене имунизације становништва против одређених заразних болести одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 3.

Сва лица која су започела имунизацију по Правилнику о Програму обавезне и препоручене имунизације становништва против заразних болести ("Службени гласник РС", бр. 112/17 и 11/18) имунизују се до потпуне имунизације по том правилнику.

Члан 4.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о Програму обавезне и препоручене имунизације становништва против одређених заразних болести ("Службени гласник РС", бр. 112/17 и 11/18).

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 500-01-69/2020-07

У Београду, 4. маја 2020. године

Министар,

др Златибор Лончар, с.р.

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНЕ И ПРЕПОРУЧЕНЕ ИМУНИЗАЦИЈЕ СТАНОВНИШТВА ПРОТИВ ОДРЕЂЕНИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

Програм се доноси за период од три године и обухвата:

- 1) обавезну активну имунизацију лица одређеног узраста;
- 2) обавезну активну и пасивну имунизацију лица изложених одређеним заразним болестима;
- 3) обавезну активну и пасивну имунизацију лица у посебном ризику;
- 4) обавезну активну и пасивну имунизацију лица запослених у здравственим установама;
- 5) обавезну активну имунизацију путника у међународном саобраћају;
- 6) препоручену активну имунизацију лица одређеног узраста;
- 7) препоручену активну и пасивну имунизацију лица по клиничким индикацијама;
- 8) препоручену активну имунизацију путника у међународном саобраћају;
- 9) трогодишњи план потреба здравствених установа у вакцинама, имуноглобулинима хуманог порекла и моноклонским антителима за обавезну имунизацију;
- 10) потребе вакцина, имуноглобулина хуманог порекла и моноклонских антитела за националну резерву у складу са препоруком Светске здравствене организације.

ОБАВЕЗНА АКТИВНА ИМУНИЗАЦИЈА

1. Обавезна активна имунизација лица одређеног узраста

Обавезна активна имунизација лица одређеног узраста спроводи се у складу са стручно-методолошким упутством ИЈЗ Србије (у даљем тексту: Институт).

Обавезна активна имунизација спроводи се све док се не имунизују сва лица за која је прописана имунизација, осим оних лица код којих су утврђене трајне контраиндикације.

Заразне болести против којих се спроводи обавезна активна имунизација лица одређеног узраста су:

- 1) туберкулоза;
- 2) дифтерија;
- 3) тетанус;
- 4) дечија парализа;
- 5) велики кашаљ;
- 6) мале богиње;
- 7) рубела;
- 8) заушке;
- 9) хепатитис Б;
- 10) обољења изазвана Хемофилусом инфлуенце тип б;
- 11) обољења изазвана Стрептококом пнеумоније.

1.1. Активна имунизација против туберкулозе

Активна имунизација против туберкулозе се спроводи једном дозом БЦГ вакцине код деце у првој години живота.

Деца се вакцинишу приликом отпуштања из породилишта, а она рођена ван породилишта до навршена два месеца живота у територијално надлежном дому здравља.

Она деца која нису могла бити вакцинисана на напред наведени начин, потребно је да буду вакцинисана до навршених 12 месеци живота у територијално надлежном дому здравља.

1.2. Активна имунизација против дечије парализе

Активна имунизација против дечије парализе се спроводи код лица од навршена два месеца живота инактивисаном полио вакцином (ИПВ).

ИПВ се даје као комбинована вакцина са компонентама против других заразних болести у складу са календаром имунизације.

Активна имунизација се спроводи са три дозе ИПВ у размацама који не смеју бити краћи од четири недеље (примарна серија), применом петовалентне комбиноване вакцине (ДТаП ИПВ ХиБ).

Ревакцинација се спроводи давањем једне дозе ИПВ.

Прва ревакцинација се спроводи у другој години живота применом петовалентне комбиноване вакцине (ДТаП ИПВ ХиБ).

Друга ревакцинација се спроводи применом четворовалентне комбиноване вакцине (ДТаП ИПВ) пре уписа у први разред основне школе или изузетно током првог разреда основне школе.

Изузетно током прве године примене Програма, друга ревакцинација се може спроводити моновалентном ИПВ.

Неимунизована и непотпуно имунизована лица треба да се вакцинишу недостајућим дозама ИПВ до навршених 18 година живота.

Додатне активности у оквиру Плана активности за одржавање статуса земље без дечије парализе спроводиће се на основу одлука Министарства здравља, односно Националног координационог комитета за одржавање статуса земље без полиомијелитиса, Републичке стручне комисије за заразне болести и Института за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић Батут" сходно препорукама СЗО. Обавезна ванредна имунизација против дечије парализе лица у оквиру Плана активности за одржавање статуса земље без полиомијелитиса спроводиће се ОПВ или ИПВ.

1.3. Активна имунизација против дифтерије, тетануса и великог кашља

Активна имунизација против дифтерије, тетануса и великог кашља се спроводи код лица од навршена два месеца живота.

Активна имунизација се спроводи применом комбинованих вакцина које у свом саставу садрже компоненте против дифтерије, тетануса и ацелуларну пертусис компоненту са или без компонената против других заразних болести (у даљем тексту: комбиноване вакцине), у складу са календаром имунизације.

Активна имунизација се спроводи са три дозе комбиноване вакцине у размацама који не смеју бити краћи од четири недеље (примарна серија) применом петовалентне комбиноване вакцине (ДТаП ИПВ ХиБ).

Ревакцинација се спроводи давањем једне дозе комбиноване вакцине.

Прва ревакцинација се спроводи у другој години живота применом петовалентне комбиноване вакцине (ДТаП ИПВ ХиБ).

Друга ревакцинација се спроводи пре уписа у први разред основне школе или изузетно током првог разреда основне школе применом четворовалентне комбиноване вакцине (ДТаП ИПВ).

Изузетно током прве године примене Програма, друга ревакцинација се може спроводити вакцином која у свом саставу садржи компоненте дифтерије и тетануса, без ацелуларне пертусис компоненте.

Трећа ревакцинација се спроводи вакцином која у свом саставу садржи компоненте против дифтерије и тетануса, са или без ацелуларне пертусис компоненте, у завршном разреду основне школе, а најкасније до навршених 18 година живота.

1.4. Активна имунизација против малих богиња, заушака и рубеле

Активна имунизација против малих богиња, заушака и рубеле спроводи се код деце од навршених 12 месеци једном дозом комбиноване живе вакцине против малих богиња, заушака и рубеле (ММР вакцина).

Ревакцинација (друга доза) против малих богиња, заушака и рубеле спроводи се применом ММР вакцине пре уписа у први разред основне школе, а изузетно у току првог разреда основне школе.

Неимунизована и непотпуно имунизована лица треба да се вакцинишу недостајућим дозама ММР вакцине до навршених 18 година живота, а према епидемиолошким индикацијама и касније.

Активна имунизација против малих богиња може се започети и код деце узраста од шест до 12 месеци живота према епидемиолошким индикацијама. Поновна вакцинација деце из става 4. ове тачке спроводи се једном дозом вакцине у узрасту од навршених 15 до 24 месеца живота.

Осетљиве контакте оболелих од морбила, потребно је вакцинисати ММР вакцином што пре, а најкасније унутар 72 сата од контакта.

Активна имунизација против малих богиња, заушака и рубеле спроводи се и код лица женског пола, без претходно стеченог имунитета, које планирају трудноћу.

Додатне активности у оквиру Плана активности за елиминацију морбила, рубеле и превенцију КРС спроводиће се на основу одлука Министарства здравља, односно Националног комитета за верификацију елиминације морбила и рубеле, Републичке стручне комисије за заразне болести и Института, а сходно препорукама СЗО.

1.5. Активна имунизација против хепатитиса Б

Активна имунизација против хепатитиса Б спроводи се вакцином против хепатитиса Б (у даљем тексту: ХБ) код:

- новорођенчади и одојчади
- деце које похађају 6. разред основне школе, а која нису вакцинисана при рођењу.

Неимунизована и непотпуно имунизована лица треба да се вакцинишу недостајућим дозама ХБ вакцине, најкасније до навршених 18 година живота.

Активна имунизација се спроводи давањем три дозе ХБ вакцине (примарна серија) која се даје као појединачна вакцина или комбинована са компонентама против других заразних болести, према календару имунизације.

Прва доза појединачне ХБ вакцине се даје у породицишту у року од 24 сата по рођењу, а за новорођенчад рођену ван породицишта у територијално надлежном дому здравља што пре по рођењу.

Уколико се друга доза примењује у узрасту од навршених месец дана мора се применити појединачна доза ХБ вакцине. Уколико се друга доза примењује у узрасту од навршених два месеца и касније може се применити појединачна доза ХБ вакцине или комбинована са компонентама против других заразних болести.

Трећа доза се даје у размаку не краћем од шест месеци након прве дозе ХБ вакцине и може се применити појединачна доза ХБ вакцине или комбинована са компонентама против других заразних болести у складу са календаром имунизације.

1.6. Активна имунизација против обољења изазваних Хемофилусом инфлуенце типа б

Активна имунизација против обољења изазваних Хемофилусом инфлуенце типа б спроводи се вакцином против обољења изазваних Хемофилусом инфлуенце тип б (у даљем тексту: Хиб) код деце узраста од навршених два месеца живота.

Активна имунизација се спроводи давањем три дозе Хиб вакцине (примарна серија) у комбинованој вакцини са компонентама против других заразних болести.

Ревакцинација се спроводи у другој години живота давањем једне дозе комбиноване вакцине.

У случају недостатка комбинованих вакцина са Хиб компонентом, може се применити појединачна Хиб вакцина.

1.7. Активна имунизација против обољења изазваних Стрептококусом пнеумоније

Активна имунизација против обољења изазваних Стрептококусом пнеумоније спроводи се коњугованом полисахаридном вакцином против обољења изазваних Стрептококусом пнеумоније (ПЦВ10, ПЦВ13) код деце узраста од навршена два месеца живота.

Активна имунизација се спроводи са три дозе вакцине у размацама не краћим од четири недеље (примарна серија) до навршених шест месеци живота.

Ревакцинација се спроводи једном дозом у другој години живота.

Уколико се примарна серија не спроведе до навршених шест месеци живота, активна имунизација се спроводи предвиђеним бројем доза за узраст, а најкасније до навршених 24 месеца живота (59 месеци).

Неимунизована и непотпуно имунизована лица рођена после 1. јануара 2018. године, треба да се вакцинишу предвиђеним бројем дозама ПЦВ вакцине за узраст до навршених пет година живота.

За децу која започињу имунизацију током 2023. године активна имунизација се спроводи са две дозе вакцине у примарној серији са првом и трећом дозом комбиноване вакцине против дифтерије, тетануса, пертусиса, дечије парализе и обољења изазваних Х. инфлуенце тип б.

2. Обавезна активна и пасивна имунизација лица изложених одређеним заразним болестима

Обавезна активна и пасивна имунизација лица изложених одређеним заразним болестима спроводи се у складу са стручно-методолошким упутством Института, а код лица изложених беснилу у складу са стручно-методолошким упутством референтне здравствене установе за спровођење обавезне активне и пасивне имунизације против беснила (Завод за антирабичну заштиту - Пастеров завод Нови Сад).

Заразне болести против којих се спроводи обавезна активна и пасивна имунизација лица изложених одређеним заразним болестима су:

- 1) беснило;
- 2) тетанус;
- 3) хепатитис Б;
- 4) хепатитис А;
- 5) трбушни тифус.

2.1. Обавезна активна и пасивна имунизација против беснила

Активна имунизација против беснила спроводи се савременим инактивисаним вакцинама против беснила за хуману употребу, произведеним на култури ћелија које препоручује Светска здравствена организација (у даљем тексту: СЗО).

Пасивна имунизација против беснила спроводи се применом хуманог антирабичног имуноглобулина (у даљем тексту: ХРИг).

Преекспозициона вакцинација против беснила спроводи се код лица која су професионално изложена вирусу беснила.

Преекспозициона вакцинација против беснила спроводи се давањем три појединачне дозе вакцине против беснила.

Контрола имунитета је обавезна код преекспозиционо потпуно вакцинисаних у периоду од две до четири недеље након последње дате дозе.

Постекспозициона обавезна имунизација против беснила спроводи се одмах по утврђивању индикације, давањем одређеног броја доза вакцине против беснила у складу са стручно-методолошким упутством Завода за антирабичну заштиту - Пастеровог завода.

Истовремено са давањем прве дозе вакцине против беснила, у свим случајевима даје се једнократно и ХРИг у дози од 20 И.Ј. на килограм телесне масе.

Контрола имунитета је обавезна код постекспозиционо потпуно вакцинисаних лица у периоду од једне до четири недеље након последње дате дозе.

У случају реекспозиције код лица која су комплетно вакцинисана против беснила (пре или постекспозиционо) савременим вакцинама против беснила са културе ћелија, или код којих постоји документован титар антитела против беснила већи или једнак 0.5 И.Ј./мл одређен РФФИТ методом, након поновно утврђене постекспозиционе индикације, спроводи се вакцинација давањем једне појединачне дозе вакцине против беснила.

Контрола имунитета код ових лица је обавезна и врши се у периоду од једне до две недеље након последње дате дозе.

Истовремено са имунизацијом против беснила, уколико је потребно, спроводи се имунизација и против тетануса, у складу са Правилником.

Антирабична преекспозициона и постекспозициона профилакса се обавља у здравственим установама /антирабичним станицама које одређује Министарство здравља на предлог института, односно завода за јавно здравље, инфективним клиникама/инфективним одељењима општих болница, према члану 38. Закона.

2.2. Активна и пасивна имунизација против тетануса код повређених лица

Имунизација против тетануса код повређених лица спроводи се вакцином која садржи компоненту против тетануса и хуманим антитетанусним имуноглобулином (ХТИг) на следећи начин:

- лица са доказом да су потпуно вакцинисана и ревакцинисана против тетануса за свој узраст, а од последње дозе до повреде је прошло мање од 10 година, не добијају ни вакцину ни ХТИг;
- лица која су потпуно вакцинисана и ревакцинисана против тетануса за свој узраст, а од последње дозе до повреде је прошло више од 10 година, добијају једну дозу вакцине и 250И.Ј. ХТИг, одмах по повређивању;
- лица која нису вакцинисана, лица која су непотпуно вакцинисана или немају доказе о имунизацији против тетануса, добијају прву дозу вакцине одмах, другу дозу у размаку не краћем од месец дана, а трећу дозу најмање шест месеци након друге дозе. Ова лица добијају и ХТИг са првом дозом вакцине, одмах по повређивању.

За прву дозу могу се користити комбиноване вакцине које садрже компоненту против тетануса у зависности од узраста.

Активна и пасивна имунизација против тетануса код повређених лица спроводи се у надлежним здравственим установама и установама ван здравственог система (код чијих је корисника индиковано давање), у координацији са територијално надлежним институтима, односно заводима за јавно здравља.

2.3. Активна и пасивна имунизација против хепатитиса Б

Активна имунизација против хепатитиса Б спроводи се преекспозиционо код:

- полних партнера ХБсАг позитивних лица;
- штићеника установа за ометене у развоју;
- интравенских наркомана;
- лица у установама за извршење кривичних санкција;
- кућних контаката ХБсАг позитивних лица.

Активна имунизација против хепатитиса Б спроводи се преекспозиционо и код лица запослених у здравственим установама (види одељак 4.1).

Активна имунизација против хепатитиса Б спроводи се са три дозе ХБ вакцине по шеми: 0,1,6 месеци од утврђивања индикације.

Активна и пасивна имунизација против хепатитиса Б спроводи се постекспозиционо код:

- новорођенчади ХБсАг позитивних мајки;
- лица која су имала акцидент са инфективним материјалом;
- трудница са оштећењем јетре, ако су биле изложене инфекцији.

Активна имунизација се спроводи постекспозиционо са четири дозе ХБ вакцине по шеми 0, 1, 2, 12 месеци.

Неимунизована и непотпуно имунизована лица обавезно се заштићују давањем хепатитис Б имуноглобулина (у даљем тексту: ХБИг) истовремено са првом дозом вакцине.

Активна и пасивна имунизација против хепатитиса Б код изложених лица спроводи се у надлежним здравственим установама и установама ван здравственог система (код чијих је корисника индиковано давање), у координацији са територијално надлежним ИЈЗ/ЗЈЗ.

2.4. Активна имунизација против трбушног тифуса

Активна имунизација се спроводи код одраслих и деце старије од две године живота мртвом полисахаридном вакцином у једној дози.

Активна имунизација се спроводи код:

- контаката лица која живе у заједничком домаћинству са клицоношама трбушног тифуса;
- лица које раде у лошим хигијенским условима - запослени у комуналним предузећима на уклањању комуналног отпада, канализацији, сахрањивању и сл.

Ревакцинација се спроводи у случају постојања континуиране изложености, након три године од вакцинације.

Активна имунизација против трбушног тифуса спроводи се у надлежним здравственим установама и установама ван здравственог система (код чијих је корисника индиковано давање), у координацији са територијално надлежним институтима, односно заводом за јавно здравље.

Активна имунизација против трбушног тифуса почиње да се спроводи у последњој години спровођења Програма.

2.5. Активна имунизација против хепатитиса А

Активна имунизација се спроводи инактивисаном вакцином против хепатитиса А у једној дози код:

- лица са хроничним обољењима јетре;
- интравенских корисника дрога;
- пресађивање јетре;

- лица које раде у лошим хигијенским условима - запослени у комуналним предузећима на уклањању комуналног отпада, канализацији, сахрањивању и сл.;
- мушкараца који имају сексуалне односе са другим мушкарцима.

Ради постизања дуготрајне заштите, примењује се друга доза вакцине, која се даје најраније шест до 12 месеци након прве дозе.

Активна имунизација против хепатитиса А спроводи се у надлежним здравственим установама и установама ван здравственог система (код чијих је корисника индиковано давање), у координацији са територијално надлежним институтом, односно заводом за јавно здравље.

Активна имунизација против хепатитиса А почиње да се спроводи у последњој години спровођења Програма.

3. Обавезна активна и пасивна имунизација лица у посебном ризику

Обавезна активна и пасивна имунизација лица у посебном ризику спроводи се у складу са стручно-методолошким упутством Института.

Заразне болести против којих се спроводи обавезна активна и пасивна имунизација лица у посебном ризику су:

- 1) хепатитис Б;
- 2) грип;
- 3) менингококна болест;
- 4) обољења изазвана Стрептококом пнеумоније;
- 5) обољења изазвана Хемофилусом инфлуенце тип б;
- 6) варичела;
- 7) инфекције изазване респираторним синцицијалним вирусом.

3.1. Активна имунизација против хепатитиса Б лица у посебном ризику

Активна имунизација против хепатитиса Б спроводи се код:

- 1) лица на хемодијализи;
- 2) инсулин зависних болесника од шећерне болести;
- 3) оболелих од хемофилије и других болести које захтевају примену деривата крви;
- 4) хроничних обољења јетре и бубрега;
- 5) пресађивање јетре и бубрега;
- 6) ХИВ позитивних лица;
- 7) ХЦВ позитивних лица;
- 8) лица са мултиплом склерозом која започињу процедуру лечења одређеним леком, по мишљењу специјалисте неуролога.

Активна имунизација лица на хемодијализи и других лица са ослабљеним имунитетом из наведених категорија, спроводи се са четири дозе ХБ вакцине по шеми 0, 1, 2, 6 месеци давањем двоструке дозе за одређени узраст.

Активна имунизација против хепатитиса Б код инсулин зависних болесника од шећерне болести и оболелих од хемофилије и других болести које захтевају примену деривата крви, као и имунокомпетентних из наведених категорија, спроводи се са три дозе ХБ вакцине по шеми: 0, 1, 6 месеци.

Ревакцинација се спроводи код лица на хемодијализи и других лица са ослабљеним имунитетом након спроведеног серолошког тестирања.

3.2. Активна имунизација против грипа лица у посебном ризику

Активна имунизација против грипа лица у посебном ризику од тешке клиничке слике и компликација се спроводи код:

1. трудница;
2. лица старијих од шест месеци живота са:
 - хроничним поремећајима плућног система (укључујући астму),
 - хроничним поремећајима кардиоваскуларног система (искључујући хипертензију),
 - метаболичким поремећајима (укључујући шећерну болест, гојазност са БМИ > 40),
 - бубрежном дисфункцијом,
 - хемоглобинопатијом,
 - хроничним неуролошким поремећајима,
 - лица са малигним обољењима, без обзира на тренутни терапијски статус,
 - имуносупресијом (укључујући лица са ХИВ/АИДС, особе са функционалном или анатомском аспленијом и др.),
 - извршеном пресађивањем ткива и органа/припреме за пресађивање,
 - и друго;
3. лица старијих од 65 година;
4. чланова породице болесника у повећаном ризику од компликација код којих је контраиндиковано давање вакцине.

Према епидемиолошким индикацијама вакцинација се спроводи:

- код лица смештених и запослених у геронтолошким центрима;
- код деце, омладине и старих лица смештених у социјално-здравственим установама и код лица запослених у тим установама.

За имунизацију се користе инактивисане инфлуенца вакцине (тривалентна или четворовалентна, сплит или субјунит).

Ако СЗО прогласи пандемијску појаву грипа (нови подтип или нова рекомбинантна варијанта вируса инфлуенце), доноси се посебно стручно-методолошко упутство за имунизацију против пандемијског грипа.

Активна имунизација против грипа спроводи се у надлежним здравственим установама и установама ван здравственог система (код чијих је корисника индиковано давање), у координацији са територијално надлежним институтима, односно заводима за јавно здравље.

3.3. Активна имунизација против менингококне болести лица у посебном ризику

Активна имунизација против менингококне болести спроводи се коњугованом полисахаридном вакцином.

Активна имунизација против менингококне болести спроводи се код:

1. анатомске и функционалне аспленије (спленектомија, српаста анемија);
2. имунодефицијенције комплемента (Ц5-Ц9);
3. трансплантације коштане сржи;

4. особља лабораторија које је изложено растворима бактерије *Neisseria meningitidis* који могу аеросолизовати;

5. блиских контаката оболелих од менингококне болести.

Активна имунизација се спроводи једном или две дозе вакцине, зависно од узраста, а ревакцинација по потреби, четири године након прве дозе.

3.4. Активна имунизација против обољења изазваних Стрептококусом пнеумоније лица у посебном ризику

Активна имунизација против обољења изазваних стрептококусом пнеумоније спроводи се коњугованом полисахаридном пнеумококном вакцином и полисахаридном пнеумококном вакцином.

Активна имунизација против обољења изазваних стрептококусом пнеумоније спроводи се у следећим случајевима:

- анатомска или функционална аспленија и српаста анемија;
- нефротски синдром;
- симптоматска и асимптоматска ХИВ инфекција;
- трансплантација органа и ткива;
- малигна обољења;
- хроничне кардиоваскуларне и плућне болести;
- шећерна болест;
- хронична обољења јетре;
- хронична обољења бубрега;
- стања која доводе до истицања ликвора;
- уградње кохлеарних имплантата;
- стања ослабљеног имунитета;
- особа са мултиплом склерозом које започињу процедуру лечења одређеним леком, по мишљењу специјалисте неуролога;
- честе респираторне инфекције и отитиси;
- деце која живе у колективном смештају;
- неимунизоване деце од навршене две године до навршених пет година, која похађају предшколску установу.

Према епидемиолошким индикацијама вакцинација се спроводи:

- код непокретних штићеника у установама здравствене и социјалне заштите,
- код старијих од 65 година који живе у колективном смештају.

Код лица узраста од два месеца живота до навршене две године живота, која нису претходно вакцинисана, примењује се коњугована полисахаридна пнеумококна вакцина (ПЦВ10, ПЦВ13), са потребним бројем доза према узрасту.

Код лица узраста од навршене две године живота и старијих која нису претходно вакцинисана, примењују се коњугована полисахаридна пнеумококна вакцина (ПЦВ10, ПЦВ13 зависно од узраста) и полисахаридна пнеумококна вакцина. Након једне дозе пнеумококне коњуговане полисахаридне даје се једна дозе пнеумококне полисахаридне вакцине (ППВ23) у размаку не краћем од осам недеља.

Ревакцинација се спроводи једном дозом пнеумококне полисахаридне вакцине (ППВ23) након пет година код лица са анатомском/функционалном аспленијом, ХИВ инфекцијом, нефротским синдромом и стањима ослабљеног имунитета.

Код старијих од 65 година који живе у колективном смештају примењује се једна доза пнеумококне полисахаридне вакцине (ППВ23).

Активна имунизација против обољења изазваних Стрептококом пнеумоније спроводи се у надлежним здравственим установама и установама ван здравственог система (код чијих је корисника индиковано давање), у координацији са територијално надлежним ИЈЗ/ЗЈЗ.

3.5. Активна имунизација против обољења изазваних Хемофилусом инфлуенце тип б лица у посебном ризику

Активна имунизација против обољења изазваних Хемофилусом инфлуенце типа б спроводи се коњугованом полисахаридном вакцином.

Активна имунизација против обољења изазваних хемофилусом инфлуенце типа б спроводи се са једном или две дозе, код старијих од две године живота без обзира на претходни вакцинални статус, у случајевима:

1. пресађивања органа и ткива;
2. спленектомије и српасте анемије;
3. хемиотерапије и терапије зрачењем код малигних тумора;
4. симптоматске и асимптоматске ХИВ инфекције;
5. код других клинички утврђених имунодефицијенција.

3.6. Активна и пасивна имунизација против варицеле лица у посебном ризику

Активна имунизација против варицеле

Активна имунизација против варицеле спроводи се живом атенуираном вакцином против варицеле после навршених 12 месеци живота.

Активна имунизација против варицеле спроводи се код:

1. код лица женског пола без претходно стеченог имунитета које планирају трудноћу;
 2. код деце у 6. разреду основне школе без претходно стеченог имунитета;
 3. код осетљивих контаката унутар три, а најкасније пет дана од изложености извору инфекције;
 4. кућних контаката (без претходно стеченог имунитета) лица која су у високом ризику од тешких облика варицеле (нпр. превремено рођена деца (током трајања Програма), деца са леукемијом или солидним туморима итд.);
 5. осетљивих лица које се спремају за трансплантацију ткива или органа;
 6. особа са мултиплом склерозом које започињу процедуру лечења одређеним леком, по мишљењу специјалисте неуролога;
 7. осетљивих лица које су оболеле од atopијског дерматитиса, екцема, неуродерматитиса и сл.
- Примењују се две дозе вакцине у размаку од шест недеља;
8. клинички стабилне ХИВ инфициране деца или осетљивих одраслих са ЦД4+ лимфоцитима >15% укључујући и оне који примају високо активну ретровирусну терапију.

Примењују се две дозе вакцине, у размаку од најмање три месеца.

Пасивна имунизација против варицеле

Пасивна имунизација против варичеле користи се за постескпозициону профилаксу осетљивих лица код којих је контраиндиковано давање вакцине против варичеле и то код:

1. труднице;
2. тешка имунодефицијентних стања;
3. новорођенчад мајки које су унутар пет дана пре или до два дана након порођаја оболеле од варичеле;
4. превремено рођена деца после 28 гестационе недеље чије су мајке серонегативне;
5. преверемено рођена деца пре 28 гестационе недеље без обзира на серолошки статус мајке.

Примењује се Варичела зостер имуноглобулин.

Пасивна имунизација против варичеле спроводи се у надлежним здравственим установама на секундарном /терцијарном нивоу.

Активна имунизација против рубеле лица у посебном ризику

Активна имунизација против рубеле спроводи се код лица женског пола без претходно стеченог имунитета које планирају трудноћу, укључујући и вантелесну оплодњу, применом једне дозе ММР вакцине.

3.7. Пасивна имунизација лица у посебном ризику од инфекције изазване респираторним синцицијалним вирусом

Пасивна имунизација лица у посебном ризику од инфекције изазване респираторним синцицијалним вирусом (у даљем тексту: РСВ).

Пасивна имунизација паливизумабом спроводи се код:

1. деце која су рођена пре 29. недеље (<29 0/6 дана) која на почетку РСВ сезоне имају < 12 месеци;
2. деце која су рођена пре 32. недеље гестације (<32 0/6 дана) која на почетку РСВ сезоне имају < шест месеци;
3. деце са хроничном плућном болести/бронхопулмоналном дисплазијом која на почетку РСВ сезоне имају < 12 месеци;
4. деце са хроничном плућном болести/бронхопулмоналном дисплазијом која на почетку РСВ сезоне имају < 24 месеца, уколико је претходних шест месеци пре почетка РСВ сезоне била неопходна терапија (примена кисеоника, хронична примена кортикостериода, бронходилататора и /или диуретика);
5. деце са урођеним срчаним манама компликованим значајним хемодинамским поремећајима која на почетку РСВ сезоне имају < 12 месеци; и
6. ван наведених индикација, по конзилијарној одлуци три лекара субспецијалисте у терцијарној педијатријској установи имунопрофилакса се може применити у складу са принципима добре клиничке праксе и индикацијама заснованим на медицинским доказима.

Паливизумаб се апликује у највише пет доза са размаком од месец дана између доза, од почетка сезоне РСВ инфекције (тј. од 40. календарске недеље - почетак октобра до краја 8. календарске недеље наредне године - крај фебруара).

Може се дати истовремено са вакцинама које се дају према календару имунизације.

Паливизумаб се примењује у здравственим установама за лечење деце на терцијарном нивоу здравствене заштите, по кохортном принципу.

Обавезна активна имунизација лица у посебном ризику након трансплантације коштане сржи, због своје специфичности, обрађује се у посебном поглављу стручно-методолошког упутства.

4. Обавезна активна и пасивна имунизација лица запослених у здравственим установама

Обавезна активна и пасивна имунизација лица запослених у здравственим установама против одређених заразних болести спроводиће се у складу са стручно-методолошким упутством Института.

Заразне болести против којих се спроводи обавезна активна и пасивна имунизација осетљивих лица (без претходно стеченог имунитета) запослених у здравственим установама су:

- 1) хепатитис Б;
- 2) грип;
- 3) мале богиње;
- 4) рубела;
- 5) заушке;
- 6) дифтерија;
- 7) велики кашаљ;
- 8) менингококна болест;
- 9) варицела;
- 10) друге заразне болести према епидемиолошким индикацијама.

Лица запослена у здравственим установама која нису прележала или нису вакцинисана против претходно наведених заразних болести, у случају оболевања могу представљати извор инфекције за пацијенте, друге запослене, као и особе из блиског контакта у популацији.

Запослени у здравственим установама и приватној пракси који подлежу обавезној активној и пасивној имунизацији су они који пружају услуге здравствене заштите на одељењима са повећаним ризиком од заразних болести и то на пословима: дијагностике, лечења, неге, исхране болесника и пословима одржавања хигијене.

Здравствени радници и запослени у здравству су лекари, медицинске сестре и техничари, ученици, студенти и лекари на стажу, фармацеути и фармацеутски техничари, волонтери, административно и техничко особље, као и запослени у денталној медицини.

Комисија за болничке инфекције/инфекције повезане са здравственом заштитом сваке здравствене установе одређује лица запослена у здравственој установи која подлежу обавезној имунизацији против одређене заразне болести.

Активну имунизацију запослених у здравственим установама организује и надзире надлежни завод/институт за јавно здравље који о томе води евиденцију.

Имунизација се спроводи након провере имунизационог статуса запосленог.

4.1. Активна и пасивна имунизација лица запослених у здравственим установама против хепатитиса Б

Активна имунизација се спроводи након провере имунизационог статуса запосленог, као и серолошког тестирања на специфична антитела (антиХБс антитела).

Уколико лице не поседује доказ о потпуној имунизацији (серија од три дозе) против хепатитиса Б или нема податак о имунитету (ниво антиХБс антитела $\geq 10 \text{ mIU/ml}$) треба да прими серију од три дозе вакцине у размаку 0, 1 и 6 месеци и да спроведе серолошко тестирање 1-2 месеца након последње (треће) дозе вакцине.

Активна и пасивна имунизација против хепатитиса Б спроводи се постекспозиционо код лица запослених у здравству која су имала акцидент са инфективним материјалом (види одељак 2.3).

4.2. Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против грипа

У циљу смањења оболевања и одсуствовања запослених током сезоне грипа, али и спречавања преношења вируса са особља на пацијенте, следеће особље се обавезно вакцинише сваке сезоне:

- запослени у установама који раде са пацијентима који су у високом/посебном ризику од компликација грипа;
- запослени у установама који раде са пацијентима узраста преко 65 година живота;
- запослени који болују од хроничних болести (кардиоваскуларних, плућних, бубрежних, метаболичких, хемоглобинопатија, имуносупресија итд.);
- запослена у здравственој установи која је трудница, као и запослени у здравственој установи који пружају услуге здравствене заштите трудницама.

Имунизација се спроводи једном дозом вакцине годишње, пред почетак сезоне грипа.

4.3. Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против малих богиња, рубеле и заушака

Активна имунизација ММР вакцином је обавезна за сва лица запослена у здравственим установама која су рођена 1971. године и касније.

Активној имунизацији подлежу:

1. запослени који раде у установама/одељењима где се пружа здравствена заштита пацијентима који су у високом ризику од компликација од морбила, рубеле и заушака;
2. запослени који немају податак о потпуној активној имунизацији ММР вакцином (две дозе) у документацији;
3. запослени код којих је серолошки тест на антитела против морбила, заушки или рубеле негативан.

Активна имунизација спроводи се са две дозе ММР вакцине у размаку од најмање 28 дана, односно једном дозом ММР код оних особа које су претходно примиле једну дозу М/ММ вакцине.

Активна имунизација се спроводи са једном дозом ММР вакцине и код осетљивих лица која су у пратњи малолетних лица која се хоспитализују.

4.4. Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против варичеле

Активна имунизација против варичеле се спроводи код лица запослених у здравственим установама која нису прележала (негативан серолошки тест) или нису вакцинисана против варичеле, а у блиском су контакту са пацијентима у високом ризику од озбиљних компликација од варичеле и то код:

1. превремено рођене деце мајки које нису прележале варичелу;
2. новорођенчади рођене од 28 недеље гестације и са порођајном тежином на рођењу од 1000 g или мање, без обзира на имуни статус мајке;
3. трудница;
4. имунокомпромитованих лица.

Активна имунизација спроводи се са две дозе вакцине у размаку од шест недеља.

4.5. Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против менингококне болести

Особље које је рутински изложено изолатима *Neisseria meningitidis* у лабораторијама вакцинише се једном дозом коњуговане полисахаридне менингококне вакцине.

Уколико постоји континуирана изложеност спроводи се ревакцинација на четири године.

4.6. Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против дифтерије и великог кашља

Лица запослена у здравственим установама која пружају услуге здравствене заштите пацијентима на стационарном лечењу на одељењима неонатологије, педијатрије, интензивне неге, пулмологије, акушерства, онкологије, као и одељењима за лечење заразних болести активно се имунизују једном дозом Тдап вакцине.

Ревакцинација се спроводи једном дозом Тд вакцине сваких десет година.

Запослена у здравственој установи која је трудница активно се имунизује једном дозом Тдап вакцине у периоду 28-38 недеље гестације, током сваке трудноће.

Активна имунизација лица запослених у здравственим установама против дифтерије и великог кашља почиње да се спроводи најкасније у последњој години спровођења Програма.

5. Обавезна активна имунизација путника у међународном саобраћају

Обавезна активна имунизација путника у међународном саобраћају спроводи се у складу са стручно-методолошким упутством Института.

Заразне болести против којих се спроводи обавезна активна имунизација путника у међународном саобраћају су:

- 1) жута грозница;
- 2) друге заразне болести по захтеву земље у коју се путује.

Путници у међународном саобраћају активно се имунизују ако путују у земље које захтевају одређену вакцинацију, према епидемиолошким индикацијама у складу са Међународним здравственим правилником.

Обавезна активна имунизација путника у међународном саобраћају спроводи се против жуте грознице и менингококне болести.

Вакцинација против жуте грознице и других заразних болести путника у међународном саобраћају се може спроводити у здравственим установама које одређује Министарство здравља на предлог Института, према члану 38. Закона.

Овлашћене здравствене установе издају међународни сертификат о спроведеној вакцинацији.

Трошкове обавезне активне имунизације путника у међународном саобраћају сноси лице које се имунизује због потребе путовања.

5.1. Активна имунизација против жуте грознице

Обавезној активној имунизацији против жуте грознице подлежу лица која путују у земљу у којој постоји та болест или у земљу која захтева имунизацију против те болести.

Активна имунизација спроводи се применом једне дозе вакцине најкасније 10 дана пре поласка на пут, код лица од навршених девет месеци живота.

Једна доза вакцине даје доживотну заштиту.

5.2. Активна имунизација против менингококног менингитиса

Обавезној активној имунизацији квадринагентном вакцином (А, С, W135, Y) против менингококног менингитиса подлежу путници који путују на хаџилук у Саудијску Арабију, у транзиту су или ће дуже боравити у ендемским подручјима.

Активна имунизација се спроводи давањем једне дозе коњуговане полисахаридне квадринагентне менингококне вакцине најкасније 10-14 дана пре поласка на пут, код лица старијих од девет месеци.

Активна имунизација се може спровести и са другим вакцинама против менингококног менингитиса са једним или више различитих серотипова, који се разликују од наведене квадριвалентне вакцине.

ПРЕПОРУЧЕНА АКТИВНА ИМУНИЗАЦИЈА

6. Препоручена активна имунизација лица одређеног узраста

Препоручена активна имунизација лица одређеног узраста спроводи се у складу са стручно-методолошким упутством Института.

Препоручена активна имунизација лица одређеног узраста спроводи се на основу препоруке доктора медицине или доктора специјалисте одговарајуће гране медицине који спроводи имунизацију уз претходну писмену сагласност лица које се активно имунизује, односно његовог законског заступника.

Писмена сагласност за препоручену активну имунизацију даје се на обрасцу који је саставни део Правилника о имунизацији и начину заштите лековима ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 11/18, 14/18, 45/18, 48/18, 58/18 и 104/18).

Заразне болести против којих се спроводи препоручена активна имунизација лица одређеног узраста су:

- 1) варичела;
- 2) обољења изазвана хуманим папилома вирусима;
- 3) хепатитис А;
- 4) хепатитис Б;
- 5) грип;
- 6) обољења изазвана Стрептококом пнеумоније;
- 7) зостер;
- 8) рота вирусне инфекције;
- 9) менингококна болест;
- 10) дифтерија;
- 11) тетанус;
- 12) велики кашаљ;
- 13) рубела;
- 14) крпељски менингоенцефалитис;
- 15) друге заразне болести у складу са законом по епидемиолошким индикацијама.

6.1. Препоручена активна имунизација против варичеле

Активна имунизација против варичеле се препоручује код старијих од 12 месеци живота, без претходно стеченог имунитета.

Активна имунизација против варичеле спроводи се са две дозе живе атенуиране вакцине у размаку од шест недеља.

6.2. Препоручена активна имунизација против обољења изазваних хуманим папилома вирусима

Активна имунизација против обољења изазваних хуманим папилома вирусима препоручује се код деце старије од девет година пре првих сексуалних односа, а првенствено код деце шестих разреда основних школа.

Активна имунизација се спроводи са потребним бројем доза (две или три), зависно од врсте вакцине (ХПВ2, ХПВ4, ХПВ9) и узраста у којем се даје.

6.3. Препоручена активна имунизација против хепатитиса А

Активна имунизација против хепатитиса А препоручује се код лица, без претходно стеченог имунитета и без посебног ризика.

Активна имунизација се спроводи једном дозом вакцине, а у циљу постизања дуготрајне заштите, примењује се друга доза вакцине, која се даје најраније 6 до 12 месеци након прве дозе.

6.4. Препоручена активна имунизација против хепатитиса Б

Активна имунизација против хепатитиса Б се препоручује код лица без претходно стеченог имунитета, односно лицима која нису претходно вакцинисана.

Активна имунизација се спроводи давањем три дозе ХБ вакцине (примарна серија) по шеми 0, 1 и 6 месеци.

6.5. Препоручена активна имунизација против грипа

Активна имунизација против грипа лица се препоручује код лица старијих од шест месеци живота.

Активна имунизација се препоручује инактивисаном инфлуенца вакцином (тривалентна или четворовалентна, сплит или субјунит).

Имунизација се спроводи са једном или две дозе вакцине, зависно од узраста, пред почетак сезоне грипа.

6.6. Препоручена активна имунизација против обољења изазваних Стрептококом пнеумоније

Активна имунизација против обољења изазваних Стрептококусом пнеумоније спроводи се код:

- неимунизоване деце старије од две године до навршених пет година пнеумококном коњугованом полисахаридном вакцином;
- старијих од 65 година пнеумококном полисахаридном вакцином.

6.7. Препоручена активна имунизација против зостера

Препоручује се активна имунизација против херпес/варичела зостера у складу са узрастом, применом вакцине против херпес/варичела зостера.

6.8. Препоручена активна имунизација против ротавирусне инфекције

Активна имунизација против ротавирусне инфекције се препоручује код одојчади од навршена два месеца живота применом оралних живих ротавирусних вакцина (РВ1 или РВ5), са две односно три дозе.

Активна имунизација против ротавирусне инфекције посебно се препоручује код новорођенчади и одојчади код којих су због њиховог здравственог стања неминовне учестале и дуготрајне хоспитализације и то код:

- 1) превремено рођене деце пре 33 недеље гестације;
- 2) новорођенчади са урођеним срчаним манама;
- 3) новорођенчади са урођеним болестима метаболизма;
- 4) одојчади са хроничном болестима јетре и бубрега;
- 5) одојчади са тешким оштећењима ЦНС-а.

6.9. Препоручена активна имунизација против менингококне болести

Активна имунизација против менингококне болести препоручује се менингококном квадживалентном коњугованом полисахаридном вакцином код студената и ђака који живе у домовима/интернатима и војних регрута.

Препоручује се активна имунизација против менингококне болести изазване менингококом серогрупе Б у складу са узрастом, применом вакцине против менингокока групе Б.

6.10. Препоручена активна имунизација против дифтерије, тетануса и великог кашља

Активна имунизација против дифтерије, тетануса и великог кашља препоручује се код одраслих као ревакцинација.

Активна имунизација се спроводи применом комбинованих вакцина које у свом саставу садрже компоненте против дифтерије, тетануса и великог кашља (Тдап, Тд, ТТ).

Препоручује се рутинска ревакцинација одраслих старијих од 30 година применом једне дозе Тдап вакцине и потом ревакцинација применом Тд или ТТ вакцине на сваких 10 година.

Препоручује се да се свака трудница активно имунизује једном дозом Тдап вакцине у периоду 28-38 недеље гестације, током сваке трудноће.

6.11. Препоручена активна имунизација против рубеле

Активна имунизација против рубеле се препоручује код лица без претходно стеченог имунитета старијих од 18 година живота.

6.12. Препоручена активна имунизација против крпељског менингоенцефалитиса

Активна имунизација препоручује се као мера заштите за становништво ендемских подручја, за професионално и рекреативно изложена лица која бораве у жариштима.

Препоручује се да се примарна серија спроводи са две или три дозе, а прва ревакцинација после годину дана односно три године.

7. Препоручена активна и пасивна имунизација лица по клиничким индикацијама

Препоручена активна и пасивна имунизација лица по клиничким индикацијама спроводи се у складу са стручно-методолошким упутством Института.

Препоручена активна и пасивна имунизација лица по клиничким индикацијама спроводи се на основу мишљења доктора специјалисте одговарајуће гране медицине и препоруке доктора медицине или доктора специјалисте одговарајуће гране медицине који имунизацију спроводи уз претходну писмену сагласност тог лица, односно његовог законског заступника.

Заразне болести против којих се спроводи препоручена активна имунизација лица по клиничким индикацијама су:

- 1) хепатитис А;
- 2) хепатитис Б;
- 3) грип;
- 4) обољења изазвана Стрептококом пнеумоније;
- 5) друге заразне болести у складу са законом.

Напомена: Како је препоручена активна имунизација лица одређеног узраста против одређених заразних болести описана у поглављу 6. овог програма, није потребно категорије по клиничким индикацијама посебно наводити.

Заразне болести против којих се спроводи препоручена пасивна имунизација лица по клиничким индикацијама су:

- 1) мале богиње;
- 2) варичела;

- 3) инфекција цитомегаловирусом;
- 4) друге заразне болести у складу са законом.

Препоручена пасивна имунизација лица по клиничким индикацијама

Препоручена пасивна имунизација лица по клиничким индикацијама спроводи се на основу мишљења лекара специјалисте одговарајуће гране медицине, у болничким условима уз претходну писану сагласност лица, односно родитеља малолетног детета које се пасивно имунизује.

Заразне болести против којих се спроводи препоручена пасивна имунизација лица по клиничким индикацијама су мале богиње, варичела и инфекција цитомегаловирусом.

7.1. Препоручена пасивна имунизација против малих богиња

Пасивна имунизација против малих богиња препоручује се код лица која нису прележала или нису вакцинисана против малих богиња, а била су у контакту са оболелим и то:

- имунокомпромитованих код којих постоји трајна контраиндикација за вакцину против малих богиња;
- трудница.

Пасивна имунизација се спроводи у периоду до шест дана након контакта.

За пасивну имунизацију препоручује се препарат који садржи антитела против малих богиња.

7.2. Препоручена пасивна имунизација против варичеле

Пасивна имунизација против варичеле препоручује се за постескпозициону профилаксу осетљивих лица код којих је контраиндиковано давање вакцине против варичеле, осим лица наведених у одељку 3.6 овог програма.

Примењује се Варичела - зостер имуноглобулин (ВЗИг).

7.3. Препоручена пасивна имунизација против цитомегаловируса

Пасивна имунизација против цитомегаловируса препоручује се код примаоца трансплантата солидних органа и коштане сржи, посебно код оних код којих постоји интолеранција на профилаксу антивиралним лековима.

За пасивну имунизацију препоручује се препарат који садржи антитела против цитомегаловируса.

8. Препоручена активна имунизација путника у међународном саобраћају

Препоручена активна имунизација путника у међународном саобраћају спроводи се у складу са стручно-методолошким упутством Института.

Заразне болести против којих се спроводи препоручена активна имунизација путника у међународном саобраћају су:

- 1) трбушни тифус;
- 2) хепатитис А;
- 3) хепатитис Б;
- 4) грип;
- 5) дечја парализа;
- 6) дифтерија;
- 7) беснило;
- 8) менингококни менингитис;
- 9) варичела;

10) друге заразне болести у складу са Законом.

Препоручена активна имунизација путника у међународном саобраћају се може спроводити у здравственим установама које одређује Министарство здравља на предлог Института, према члану 38. Закона.

Овлашћене здравствене установе издају међународни сертификат о спроведеној вакцинацији.

Трошкове имунизације путника у међународном саобраћају сноси лице које се имунизује због потребе путовања.

8.1. Препоручена активна имунизација против трбушног тифуса

Препорученој имунизацији против трбушног тифуса подлежу лица која путују у ендемске области.

Активна имунизација се спроводи давањем једне дозе полисахаридне вакцине, код лица старијих од две године.

8.2. Препоручена активна имунизација против хепатитиса А

Имунизацији против хепатитиса А подлежу лица која путују у ендемске области.

Активна имунизација се спроводи вакцином против хепатитиса А, појединачном или комбинованом, најкасније 14 дана пред пут.

Активна имунизација се спроводи давањем једне дозе инактивисане вакцине, а ревакцинација у случају да индикације и даље постоје најраније након шест месеци, а најкасније након 36 месеци од примовакцинације, изузев у случају када се користи комбинована вакцина (хепатитис А+Б, када се дају 3 дозе по шеми 0, 1 и 6 месеци).

8.3. Препоручена активна имунизација против хепатитиса Б

Имунизацији против хепатитиса Б подлежу лица која путују у ендемске области.

Активна имунизација се спроводи ХБ вакцином појединачном или у саставу комбиноване, код претходно неимунизованих или непотпуно имунизованих лица, са три дозе (0, 1 и 6 месеци).

8.4. Препоручена активна имунизација против грипа

Активна имунизација против грипа код путника у међународном саобраћају спроводи се на лични захтев лица сезонском вакцином препорученом за хемисферу.

Ако СЗО прогласи пандемијску појаву грипа (нови подтип или нова рекомбинантна варијанта вируса инфлуенце), доноси се посебно стручно-методолошко упутство за имунизацију против пандемијског грипа за путнике у међународном саобраћају.

8.5. Препоручена активна имунизација против дечије парализе

Активна имунизација против дечије парализе код путника у међународном саобраћају спроводи се код лица која путују у ендемске области.

Активна имунизација спроводи се применом једне или две дозе ИПВ у размаку не краћем од месец дана код претходно неимунизованих лица.

На захтев земље у коју се путује активна имунизација може се спровести једном дозом живе оралне полио вакцине.

8.6. Препоручена активна имунизација против дифтерије

Активној имунизацији против дифтерије подлежу лица старија од 25 година која путују у земљу у којој се та болест региструје у епидемијском облику или према захтеву земље у коју путују.

За лица од 25 до 45 година живота активна имунизација се спроводи давањем једне дозе Тд вакцине.

За лица старија од 45 година живота активна имунизација се спроводи давањем две дозе Тд вакцине у размаку од једног до три месеца и давањем треће дозе шест до 12 месеци након давања друге дозе вакцине.

8.7. Препоручена активна имунизација против беснила

Преекспозициона вакцинација против беснила препоручује се путницима у земље са ензоотским беснилом паса, најмање 45 дана пре почетка пута, са контролом имунитета у периоду од две до четири недеље након последње дате дозе.

Преекспозициона вакцинација против беснила спроводи се давањем три појединачне дозе вакцине против беснила.

Списак земаља са ензоотским беснилом паса даје референтна установа Завод за антирабичну заштиту - Пастеров завод Нови Сад (све државе Централне и Јужне Америке, Африке и Азије осим Јапана).

8.8. Препоручена активна имунизација против менингококног менингитиса

Активна имунизација против менингококне болести препоручује се менингококном квадривалентном коњугованом полисахаридном вакцином код лица која путују у ендемска или хиперендемска подручја за ову болест у којима ће дуже боравити и остваривати контакте са локалним становништвом, као и код особа које ће боравити у затвореним колективима (касаране, колеџи, интернати, бродови) итд.

Вакцинација се спроводи давањем једне дозе најкасније 10 дана пред пут, а ревакцинација се спроводи у размаку не краћем од четири године од вакцинације, у случају да постоје индикације.

8.9. Препоручена активна имунизација против варицеле

Активна имунизација против варичеле се препоручује код старијих од 12 месеци живота, без претходно стеченог имунитета.

Активна имунизација се спроводи код особа које ће боравити у затвореним колективима (касарне, колеџи, интернати, бродови) итд.

Активна имунизација против варичеле спроводи се са две дозе живе атенуиране вакцине у размаку од шест недеља.

9. Трогодишњи план потреба zdravstvenih ustanova u vakcinama, imunoglobulinima humanog porekla i monoklonskim antitelima za obaveznu imunizaciju

1) План потреba за obaveznu aktivnu imunizaciju lica određenog uzrasta (broj doza)

	БЦГ	ДТаП /ДТаПИПВ	дТ	ДТаП ИПВ Хиб	ХБ за децу	ММР	Пнеумококна полисахаридна коњугована вакцина	ММР	Пнеумококна полисахаридна коњугована вакцина
2021.	160.000	65.000	95.000	260.000	180.000	130.000	260.000	110.000	165.000
2022.	160.000	65.000	95.000	260.000	180.000	130.000	260.000	130.000	220.000
2023.	160.000	65.000	95.000	260.000	180.000	130.000	195.000	130.000	260.000

2) план потреba за obaveznu aktivnu i pasivnu imunizaciju lica izlozenih određenim zaraznim bolestima;

--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Вакцина против беснила	ХРИг (ИЈ)	ХБ вакцина за одрасле	ХБИг (ИЈ)	ТТ	ХТИг (ИЈ)	Хеп. А вакцина	Вакцина против трбушног тифуса
2021.	2.600	910.000	23.000	160.000	360.000	31.250.000	*	**
2022.	2.600	910.000	23.000		380.000		*	**
2023.	2.600	910.000	23.000		400.000		*	**

За вакцину против беснила и имуноглобулин (ХРИг) процене је дала референтна установа Завод за антирабишну заштиту - Пастеров завод у Новом Саду.

*и ** вакцине су планиране у односу на Правилник о програму обавезне и препоручене имунизације становништва против одређених заразних болести ("Службени гласник РС". бр. 112/17 и 11/18)

3) план потреба за обавезну активну и пасивну имунизацију лица у посебном ризику;

	ХБ за одрасле	Грип вакцина	Менингококна вакцина	Пнеумококна коњугована/ пнеумококна полисахаридна	Хиб	Варичела вакцина	Паливизумаб (мг)
2021.	5.000	400.000		4.500/4.500		5.000	180.000
2022.	5.000	450.000	600	4.500/5.000	600	6.000	190.000
2023.	5.000	500.000	600	4.500/5.500	600	6.000	200.000

4) план потреба за обавезну активну и пасивну имунизацију лица запослених у здравственим установама;

Обухваћен исказаним планом за лица одређеног узраста (грип) и лица у посебном ризику (хепатитис Б за одрасле и варичела)

10. Потребе вакцина, имуноглобулина хуманог порекла и моноклонских антитела за националну резерву у складу са препоруком Светске здравствене организације

Потребе вакцина, имуноглобулина хуманог порекла и моноклонских антитела за националну резерву у складу са препоруком Светске здравствене организације износи 25% исказаних потреба на годишњем нивоу.